

УДК 005.95/96

DOI:10.5281/zenodo.11863124

А.А. Глушенкова, канд. геогр. наук, доц. (ДУИКТ, Київ)

Н.А. Баннікова, здоб. ОС «бакалавр» (ДУИКТ, Київ)

АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Адаптивне управління персоналом є важливим аспектом сучасного управління організаціями. Воно забезпечує ефективну реакцію на зміни середовища, що передбачає гнучкість, мобільність та співпрацю між керівництвом і персоналом. Цей підхід включає моніторинг ділових, особистісних і професійних якостей працівників для об'єктивної оцінки їх компетентності. Адаптація персоналу до умов підприємства сприяє мотивації, зниженню плинності кадрів та підвищенню ефективності діяльності організації. [1, 2, 3].

Філософське обґрунтування адаптивного управління може бути пов'язане з теорією нестабільності, що пояснює нелінійний розвиток систем при переході з одного сталого стану в інший, що є особливо актуальним для сучасного українського суспільства [2].

Організації можуть розробляти програми адаптації, що включають завдання, терміни виконання та очікувані результати для нових співробітників, сприяючи успішній інтеграції новачків у команду та досягненню поставлених цілей [4].

Таким чином, адаптивне управління персоналом допомагає організаціям ефективно пристосовуватися до змін і досягати своїх цілей, виступаючи важливим інструментом у сучасному бізнес-середовищі.

Адаптивне управління персоналом є ключовим для ефективної роботи організацій. Інструменти, такі як програма адаптації персоналу, розвиток навичок командної роботи, наставництво, формування ефективних робочих груп і систематичні семінари та тренінги, сприяють швидкій адаптації нових співробітників, знижують плинність кадрів і підвищують продуктивність. Ці заходи створюють сприятливе середовище для персоналу та забезпечують високу ефективність організації. [4, 5].

В таблиці 1 описано інструменти адаптивного управління та їх використання для підвищення ефективності діяльності підприємств.

Таблиця 1 - Інструменти адаптивного управління для підвищення ефективності діяльності підприємств

Інструменти	Опис
Гнучке планування та прогнозування	Сценарне планування для передбачення змін та адаптації. Моніторинг ринкових тенденцій.
Оцінка та розвиток персоналу	Кваліметричні методики для оцінки професійних якостей. Регулярні атестації та оцінки роботи.
Програми навчання та розвитку	Програми підвищення кваліфікації та розвитку. Тренінги з розвитку гнучких навичок.
Мотиваційні системи	Системи оплати праці з бонусами за досягнення. Програми визнання та винагородження.
Гнучкі організаційні структури	Матричні або проектні структури для ефективного розподілу ресурсів. Делегування повноважень.
Інноваційні технології	Інформаційні системи для автоматизації управлінських процесів. Використання штучного інтелекту.
Комунікаційні стратегії	Відкриті канали комунікації. Регулярні зустрічі та наради для обговорення та прийняття рішень.
Моніторинг та аналіз діяльності	Системи управління продуктивністю для моніторингу показників. Аналіз даних для покращення.
Стратегічне партнерство та кооперація	Партнерські відносини з іншими підприємствами для обміну досвідом. Участь у галузевих асоціаціях.

Джерело: створено автором на основі [6, 7, 8, 9].

Використання цих інструментів дозволяє підприємствам підвищувати свою гнучкість, адаптивність та загальну ефективність, що є ключовим фактором успіху в сучасному динамічному бізнес-середовищі.

Адаптивне управління персоналом дозволяє організаціям ефективно реагувати на зміни в середовищі, сприяючи гнучкості та співпраці між керівництвом і персоналом. Важливою складовою цього підходу є адаптація персоналу до умов функціонування підприємства, що забезпечує мотивованих працівників та підвищує ефективність.

Реалізація програм адаптації, розвиток навичок командної роботи та формування ефективних робочих груп сприяють успішній адаптації нових співробітників і підвищують загальну продуктивність. Використання різноманітних інструментів адаптивного управління дозволяє підприємствам збільшувати їх гнучкість та ефективність в сучасному бізнес-середовищі.

Інформаційні джерела

1. Адаптація персоналу в організації: види, етапи, особливості та рекомендації. Українська «Преса» Онлайн. URL: <https://presa.com.ua/psykholohiia/adaptatsiya-personalu-v-organizatsiji-vidi-etapi-osoblivosti-ta-rekomendatsiji.html>.

2. Сльникова Г.В., д.пед.н., професор. Технологія адаптивного управління персоналом організації. С. 1–10. URL: https://lib.iitta.gov.ua/2254/2/1st_AU_perc_organiz.PDF.

3. Флейгута Х. Інноваційні підходи в практиці управління персоналом. *IV Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених Актуальні проблеми вітчизняної економіки, підприємництва та управління на сучасному етапі* : матеріали міжнар. наук. конф. С. 165–167.

4. Спіцина А. Є. Механізм реалізації адаптивного управління персоналом транспортної галузі. *Економічний вісник*. 2022. № 3. С. 156–167.

5. Кормишкін Ю. А., Уманська В. В. Дієві інструменти управління персоналом в органах місцевого самоврядування. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2021. № 4. С. 24–32.

6. Стрижеус Л., Тендюк А. Управління адаптацією персоналу організації в системі менеджменту персоналу. *Економічний форум*. 2022. Т. 1, № 4. С. 115–121.

7. Магомедов М. С. Система адаптивного управління та її елементи. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2015. № 11. С. 121–129.

8. Магомедов М. С., Черепанова О. В. Напрями удосконалення інструментів адаптивного управління діяльністю коксохімічних підприємств. Тези доп. 24-ї Міжнар. наук.-практ. конф. "Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я" / ред. Є. І. Сокол. Харків, 2016. С. 216.

9. Інструменти адаптивного навчання в CMS UCU. ЦеНІТ. URL: <https://ceit-blog.ucu.edu.ua/ed-tech/adaptyvni-instrumenty-navchannya-v-cms-ucu/>.